

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

*СИРОТЮК Г.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ*

Стратегічним напрямом сталого розвитку аграрного сектора економіки є його інноваційна спрямованість. Розвиток аграрних підприємств за інноваційною моделлю повинен базуватися на їх інтеграції в інноваційний процес, забезпеченні економічного інтересу підприємств до впровадження інновацій, а також отримані в майбутнього соціально-економічних та екологічних ефектів від реалізації інноваційних проєктів.

Особливого значення набуває розвиток інноваційних процесів на рівні окремих аграрних підприємств, оскільки саме підприємства виступають ключовою ланкою забезпечення економічного росту національної економіки загалом, стимулювання інноваційного розвитку яких сприятиме підвищенню соціального рівня населення. Інноваційний розвиток підприємства науковці розглядають як створення, впровадження й комерціалізація інновацій, які забезпечать якісні зміни, соціальний, економічний, екологічний ефекти та стійке зростання прибутковості, інвестиційної привабливості підприємства в довгостроковій перспективі [4, с. 34].

Ефективність процесів інноваційного розвитку аграрних підприємств залежить від внутрішнього і зовнішнього середовища, в якому вони функціонують. Чинники внутрішнього середовища характеризують здатність підприємств впливати на ефективність виробництва покращанням використання власних ресурсів, впровадженням інтенсивних технологій тощо, а чинники зовнішнього середовища – це діяльність держави, фінансово-кредитних та ринкових інституцій, що спрямована на створення умов виробництва через використання макроекономічних важелів.

Розвиток інноваційних процесів у аграрних підприємствах визначається потребами виробництва, наявністю матеріально-технічних ресурсів, досягненнями науки, науково-технічного прогресу. На цих засадах формуються інноваційні стратегії та вибирається тип поведінки [2, с. 80].

Інноваційний процес в аграрному підприємстві можна подати в декілька етапів: вибір ідеї для інновації, формування ідеї інновації, створення інновації, поширення інновації та освоєння інновації. Як

вважає В. Гесць інновації мають бути систематизованими, послідовними та безперервними, оскільки це має принципове значення для створення конкурентних переваг [1, с. 4].

Головним чинником забезпечення ефективного розвитку інноваційного ресурсного потенціалу на думку В. Онікієнка є інвестиційна стратегія [3]. Тому на рис. 1 подамо обсяг капітальних інвестицій в аграрний сектор.

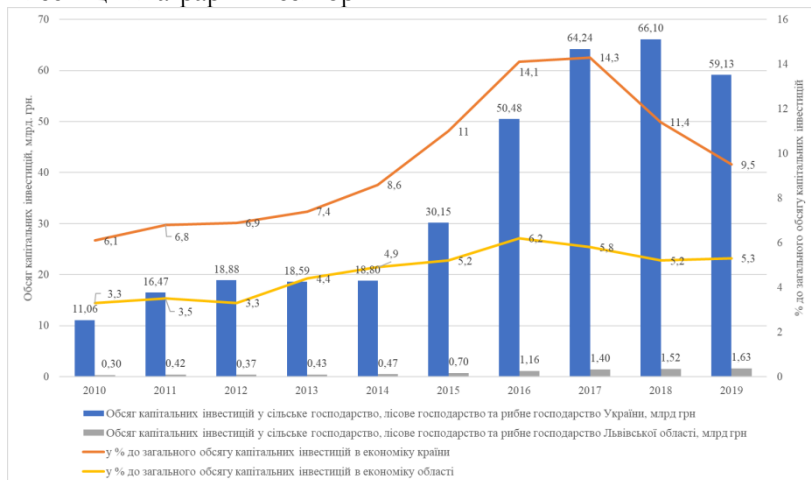

Рис. 1 Обсяг капітальних інвестицій в аграрний сектор економіки*

**Побудовано за даними державної служби статистики України*

Дані показники свідчать про високу інвестиційну привабливість аграрного сектора країни і регіону, яка у свою чергу є стимулом для впровадження інновацій. Зрозуміло, не всі капітальні інвестиції пов'язані з реалізацією інноваційних проєктів, проте існуючий механізм інвестування аграрного виробництва є суттєвою характеристикою середовища, яке визначає успішність інноваційних проєктів.

Ефективним варіантом в розвитку інноваційної діяльності аграрного сектора є взаємодія держави і бізнесу, що сприяє формуванню конкурентного середовища, дозволяє об'єднувати ресурси, розподіляти прибутки і ризики та ефективніше використовувати бюджетні кошти.

Одним із важелів державної підтримки інноваційного розвитку стало створення Ради з розвитку інновацій, яка є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, що покликаний вивчати проблемні питання, пов'язані з реалізацією державної політики у сфері розвитку інновацій [5].

Державна політика має бути виваженою і ґрунтуватися на удосконаленні законодавчої бази у сфері інновацій, наданні адресної державної підтримки підприємствам, які здійснюють власні інноваційні розробки, розвитку інформаційного простору. До механізму державної підтримки інноваційного розвитку підприємств варто залучати відповідні адміністративні та економічні мотиваційні заходи для підвищення оптимального застосування продуктивних сил не лише на національному рівні, а й на регіональному.

Література.

1. Геєць В.М. Бар'єри на шляху розвитку промисловості на інноваційній основі та шляхи їх подолання. *Економіка України*. 2015. № 1. С. 4–25.
2. Дудник О.В. Інвестиційні стратегії підвищення ефективності використання ресурсного капіталу аграрних підприємств. *Економіка АПК*. 2016. № 5. С. 79-86.
3. Онікієнко В.В. Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України. Київ: РВПС НАН України, 2006. 480 с.
4. Полінкевич О. Критерії розмежування понять «інновацій», «інноваційний процес» та «інноваційний розвиток підприємства» в новій економіці. *Економічний часопис*. 2015. №4. С. 31-36.
5. Про утворення Ради з розвитку інновацій: Постанова Кабміну України від 25 жовтня 2017 р. № 895. URL: <https://www.kmu.gov.ua/pras/250451778> (дата звернення: 28.09.2020).

ОСНОВНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

***ХЛОПОНІНА-ГНАТЕНКО О.І., К.Е.Н., ДОЦЕНТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІАВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Інноваційна діяльність передбачає отримання певного ефекту, який необхідно оцінити з точки зору його корисності суспільству і дії